

Minister Rozwoju i Technologii

Krzysztof Paszyk

Znak pisma: DMP-III.054.13.2024
Warszawa, 03 grudnia 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację nr 5124 Pana Posła Krzysztofa Piątkowskiego w sprawie pomocy dla przedsiębiorców dotkniętych skutkami ostatnich powodzi

Szanowny Panie Marszałku,

przekazuję odpowiedź na interpelację nr 5124 Pana Posła Krzysztofa Piątkowskiego w sprawie pomocy dla przedsiębiorców dotkniętych skutkami ostatnich powodzi. Ministerstwo Rozwoju i Technologii (MRiT) przygotowało odpowiedź przy wykorzystaniu wkładów przesłanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS), Ministerstwo Finansów (MF), Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (MFiPR).

MRiT uruchomił następujące instrumenty wsparcia dla przedsiębiorców w związku z powodzią.

I. Świadczenie interwencyjne

Wśród rozwiązań przewidzianych ustawą z dnia 1 października 2024 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1473) jest świadczenie interwencyjne na wsparcie dalszego prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorców, którzy ponieśli szkodę bezpośrednio w wyniku powodzi.

Wniosek o świadczenie interwencyjne można złożyć papierowo lub elektronicznie do ZUS do 16 marca 2025 r. ZUS uruchomił też mobilne punkty. Wniosek powinien zawierać podstawowe dane przedsiębiorcy oraz informacje dotyczące:

- wysokości wnioskowanej kwoty,
- wskazania sposobu ustalenia wysokości świadczenia – 16 tys. zł na każdego zgłoszonego do ubezpieczenia w ZUS lub równowartość 75 proc. średniomiesięcznego przychodu osiągniętego w 2023 r.,
- oszacowania poniesionych szkód albo zobowiązania do przestania oszacowania w ciągu 5 miesięcy od dnia otrzymania świadczenia,
- potwierdzenia zawarcia umowy ubezpieczenia przedsiębiorstwa od następstw klęsk żywiołowych albo oświadczenia o niezawarcia takiej umowy,
- faktycznego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej – na terenie objętym powodzią,
- prowadzenia działalności 16 września 2024 r. (jeśli była w tym dniu zawieszona, uznaje się, że była prowadzona),
- numeru rachunku płatniczego lub wydanego w kraju instrumentu płatniczego, na który ma być przekazane wsparcie.

Maksymalna kwota świadczenia może wynieść 1 mln zł. Kwota świadczenia nie może przekroczyć kwoty poniesionej szkody. Przedsiębiorca, który otrzyma pomoc finansową, będzie zobowiązany do dalszego prowadzenia działalności gospodarczej przez 6 miesięcy od dnia otrzymania świadczenia i utrzymania stanu zatrudnienia przez 6 miesięcy, licząc od 16 września 2024 r.

II. Jednorazowe wsparcie do 50 tys. zł.

Przedsiębiorcy zatrudniający do 50 pracowników, których firmy zostały zniszczone przez powódź, mogą również uzyskać jednorazowe świadczenie w wysokości do 50 tys. zł. Wskazane wsparcie to preferencyjna pożyczka, która zostanie umorzona w 100 proc., jeśli przedsiębiorca przed powodzią zawarł umowę ubezpieczenia od następstw klęsk żywiołowych oraz wykorzystał i rozliczył pożyczkę zgodnie z ustawą. Jeśli nie miał takiego ubezpieczenia, zostanie umorzona 75 proc. pożyczki. Pozostała kwota nie będzie oprocentowana.

Przedsiębiorcy mają 6 miesięcy od dnia wystąpienia szkody na złożenie wniosku o udzielenie pożyczki. Pożyczki będą udzielały fundusze pożyczkowe, wskazane przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii. W celu przygotowania wniosku należy:

- oszacować straty – przy wsparciu rzeczoznawców, biegłych lub też komisji powołanej przez fundusz pożyczkowy.
- zgłosić oszacowaną wielkość strat do urzędu wojewódzkiego – właściwego ze względu na miejsce prowadzonej działalności gospodarczej.
- uzyskać zaświadczenie wójta, burmistrza lub prezydenta miasta potwierdzające, że w okresie wskazanym w zaświadczeniu, poniósł szkodę związaną z powodzią.

Wielkość szkody wskazana we wniosku powinna zostać pomniejszona o wypłacone odszkodowania na podstawie zawartych umów ubezpieczenia. Rozwiązanie to zostało uregulowane w ustawie z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz.U. z 2024 r. poz. 654). Podstawą do uruchomienia pomocy z wymienionej ustawy jest wydane przez Radę Ministrów rozporządzenie z dnia 16 września 2024 r. w sprawie wykazu gmin, w których są stosowane szczególne rozwiązania związane z usuwaniem skutków powodzi z września 2024 r. oraz rozwiązań stosowanych na ich terenie (Dz.U. poz. 1371, ze zm.).

MF przedstawił następujące formy pomocy dla przedsiębiorców dotkniętych skutkami ostatnich powodzi.

I. Przedłużenie niektórych terminów przewidzianych w przepisach prawa podatkowego

W związku z potrzebą wprowadzenia przepisów umożliwiających dostarczenie niezbędnej i najpilniejszej pomocy oraz wsparcia mieszkańców, pracodawców, przedsiębiorców i innych podmiotów z terenów południowo-zachodniej części terytorium Rzeczypospolitej Polskiej objętych stanem klęski żywiołowej w związku ze skutkami powodzi z września 2024 r. oraz możliwymi trudnościami związanymi z wywiązywaniem się przedsiębiorców z obowiązków podatkowych, Minister Finansów w dniu 19 września 2024 r. wydał rozporządzenie w sprawie przedłużenia niektórych terminów przewidzianych w przepisach prawa podatkowego w związku z powodzią we wrześniu 2024 r. (Dz.U. poz. 1390). Rozporządzenie obowiązuje od dnia 19 września 2024 r.

Rozwiązania wynikające z rozporządzenia dotyczą podatników i płatników poszkodowanych w wyniku powodzi, posiadających odpowiednio miejsce zamieszkania lub siedzibę albo zarząd oraz prowadzących działalność na terenach gmin objętych stanem klęski żywiołowej.

Na podstawie ww. rozporządzenia terminy przedłużono do:

- 25 listopada 2024 r. termin składania deklaracji JPK_VAT i informacji podsumowujących (art. 99 ust. 1-3, 8 i 9, art. 100 ust. 3 oraz art. 109 ust. 3b i 3c ustawy VAT). Przesunięte terminy dotyczą deklaracji i informacji, których podstawowy termin złożenia przypada w okresie od września do października 2024 r.,
- 25 stycznia 2025 r. termin zapłaty podatku VAT (art. 103 ust. 1-2 ustawy VAT) dla terminów podstawowych przypadających w okresie od 19 września do 31 grudnia 2024 r.,
- 31 stycznia 2025 r. termin na złożenie deklaracji PIT-4R i PIT- 8AR, w sytuacji gdy płatnik zaprzestał prowadzenia działalności przed końcem 2024 r.,
- 31 stycznia 2025 r. podatnikom podatku od czynności cywilnoprawnych, a zatem także przedsiębiorcom, termin do złożenia deklaracji w sprawie podatku od czynności cywilnoprawnych oraz zapłaty podatku, jeżeli terminy te przypadają w okresie od dnia 19 września do 31 października 2024 r.,
- 31 stycznia 2025 r. termin do złożenia zgłoszenia (SD-ZP), co umożliwi skorzystanie ze zwolnienia od podatku od spadków i darowizn (art. 4b ustawy o podatku od spadków i darowizn) przedsiębiorcom, którym termin złożenia zgłoszenia przypada w okresie od dnia 19 września do 31 października 2024 r. Rozwiązanie to ma znaczenie w przypadku nabycia w drodze dziedziczenia lub zapisu windykacyjnego własności przedsiębiorstwa osoby fizycznej lub udziału w nim, gdyż jednym z warunków zwolnienia jest terminowe zgłoszenie tego nabycia właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego. Przedłużenie tego terminu uchroni przedsiębiorców przed utratą zwolnienia, gdyż termin określony w ustawie do dokonania zgłoszenia nabycia przedsiębiorstwa lub udziału w nim nie podlega przywróceniu,
- 31 marca 2025 r. termin płatności zaliczek na podatek dochodowy CIT, za miesiące od sierpnia do grudnia 2024 r. (dla podatników opłacających zaliczki miesięczne) lub za III i IV kwartał 2024 r. (dla podatników opłacających zaliczki kwartalne). Do 31 marca 2025 r. przedłużono również podatnikom podatku CIT termin płatności podatku od przychodów z budynków należnego za miesiące od sierpnia do grudnia 2024 r.,
- o 3 miesiące termin do zapłaty ryczałtu od dochodów spółek, o którym mowa w rozdziale 6b ustawy CIT, przypadający we wrześniu albo w październiku 2024 r.,
- do 31 marca 2025 r. podatnikom podatku CIT, których rok podatkowy jest inny niż kalendarzowy, termin na złożenie zeznania i zapłatę podatku, przypadającego w okresie od 19 września 2024 r. (wejście w życie rozporządzenia) do 31 grudnia 2024 r.,
- 30 kwietnia 2025 r. termin płatności zaliczek na podatek dochodowy PIT, za miesiące od sierpnia do grudnia 2024 r. (dla podatników opłacających zaliczki miesięczne) lub za III i IV kwartał 2024 r. (dla podatników opłacających zaliczki kwartalne). Analogiczne rozwiązanie zostało wprowadzone w odniesieniu do ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych oraz podatku od przychodów z budynków płaconego przez podatników podatku PIT,
- 30 kwietnia 2025 r. termin na przekazanie przez płatników zaliczek na podatek PIT i zryczałtowanego podatku PIT, pobranych od podatników przez płatników za okres od 1 sierpnia do 31 grudnia 2024 r. Dotyczy to:
 - zaliczki od przychodów z pracy pobranej przez zakłady pracy (art. 32 ustawy PIT) oraz podmioty niebędące ich następcami prawnymi (art. 42e ustawy PIT),

- zaliczki od przychodów wypłacanych przez rolnicze spółdzielnie produkcyjne (np. od dniówek obrachunkowych - art. 33 ustawy PIT),
- zaliczki pobranej przez płatników wymienionych w art. 41 ustawy PIT (np. zleceniodawców), a także o
- zryczałtowanego podatku PIT, pobranego od przychodów nierezydentów, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy PIT.

II. Indywidualne ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych

Podatnicy, którzy nie zostali dotknięci bezpośrednio skutkami klęski żywiołowej, ale na których sytuację powódź miała wpływ pośredni (prowadząc np. do utraty źródła utrzymania czy spadku uzyskiwanych dochodów), nie pozostają bez możliwości wsparcia ze strony organów podatkowych i mogą ubiegać się o przyznanie indywidualnych ulg na zasadach ogólnych wynikających z przepisów ustawy - Ordynacja podatkowa.

Na wniosek podatnika organ może udzielić ulgi w postaci:

- odroczenia terminu płatności podatku lub rozłożenia zapłaty podatku na raty,
- odroczenia lub rozłożenia na raty zapłaty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetek od nieuregulowanych w terminie zaliczek na podatek,
- umorzenia w całości lub w części zaległości podatkowych, odsetek za zwłokę lub opłaty prolongacyjnej.

Jednocześnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami Ordynacji podatkowej, nie ustala się opłaty prolongacyjnej, gdy przyczyną wydania decyzji ratalnej lub odraczającej termin zapłaty była klęska żywiołowa lub wypadek losowy (art. 57 § 5 i § 7 zdanie drugie ww. ustawy).

Natomiast umorzenie zaległości podatkowej powoduje również umorzenie odsetek za zwłokę w całości lub w takiej części, w jakiej została umorzona zaległość podatkowa, o czym stanowi art. 67a § 2 Ordynacji podatkowej.

Przesłanki udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych wobec podatników prowadzących działalność gospodarczą określa art. 67b § 1 Ordynacji podatkowej. Ulgi te mogą być udzielane podatnikom prowadzącym działalność gospodarczą, jeżeli:

- nie stanowią pomocy publicznej,
- stanowią pomoc de minimis - w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa wspólnotowego dotyczących pomocy w ramach zasady de minimis,
- stanowią pomoc publiczną udzieloną na cele enumeratywnie wymienione w art. 67b § 1 pkt 3 Ordynacji podatkowej, m.in. w celu naprawienia szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia.

W odniesieniu do należności przypadających od płatnika lub inkasenta mogą być również stosowane ulgi w postaci rozłożenia na raty i odroczenia zapłaty (art. 67c § 1 Ordynacji podatkowej).

Ponadto na podstawie art. 48 § 1 Ordynacji podatkowej możliwe jest odroczenie większości terminów przewidzianych w przepisach prawa podatkowego. Stosownie do tego przepisu, organ podatkowy, na wniosek podatnika, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym może odraczać większość terminów przewidzianych w przepisach prawa podatkowego (wyjątek stanowią tu terminy określone w art. 68-71, art. 77 § 1-3, art. 79 § 2, art. 80 § 1, art. 87 § 3 i 4, art. 88 § 1 i art. 118).

Ponadto, na podstawie art. 29 pkt 1 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz.U. z 2024 r. poz. 654)

poszkodowani w wyniku powodzi przedsiębiorcy, będą mogli skorzystać z szerokiego zwolnienia od opłaty skarbowej w sprawach z zakresu administracji publicznej związanych z usuwaniem skutków powodzi, załatwianych od 17 września 2024 r. do 15 września 2025 r., tj. od dokonania czynności urzędowej, wydania zaświadczenia lub zezwolenia (pozwolenia, koncesji) oraz złożenia dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa lub prokury albo jego odpisu, wypisu lub kopii.

III. Dodatkowe rozwiązania z zakresu podatku VAT

W obszarze podatku VAT zostały wydane dwa rozporządzenia mające na celu wsparcie działań zmierzających do ratowania i pomocy poszkodowanym w wyniku katastrofalnego działania sił przyrody, jak również odbudowy zniszczeń.

Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 17 września 2024 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie obniżonych stawek podatku od towarów i usług (Dz. U. poz. 1381) wprowadzona została czasowo (od 12 września 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.) stawka VAT 0% dla darowizn towarów i usług przekazywanych na rzecz organizacji pożytku publicznego, jednostek samorządu terytorialnego, podmiotów leczniczych, a także Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych na cele związane z - pomocą poszkodowanym na skutek intensywnych opadów atmosferycznych lub powodzi we wrześniu 2024 r.

Stawka w wysokości 0% ma zastosowanie pod warunkiem zawarcia pisemnej umowy pomiędzy podatnikiem (darczyńcą) a jednym ze wskazanych wyżej podmiotów, z której będzie wynikało, że darowane towary lub usługi są związane z pomocą poszkodowanym w wyniku powodzi.

Dodatkowo rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 23 września 2024 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie obniżonych stawek podatku od towarów i usług (Dz. U. poz. 1399) wprowadzono czasowe (od 24 września 2024 r. do dnia 31 marca 2025 r.) stosowanie stawki VAT w wysokości 0% dla darowizn materiałów budowlanych przekazywanych bezpośrednio na rzecz:

- osób fizycznych,
- podmiotów prowadzących działalność edukacyjną, kulturalną, w zakresie ochrony zdrowia, opieki nad dziećmi, młodzieżą oraz osobami w podeszłym wieku, zbiorowego zakwaterowania uczniów i studentów, jak również jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz innych podmiotów prowadzących działalność w obszarze pomocy społecznej - posiadających prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, w której w wyniku działania intensywnych opadów atmosferycznych lub powodzi we wrześniu 2024 r. powstała szkoda i która jest położona na terenie gminy objętej kataklizmem.

Warunkiem stosowania przedmiotowej preferencji jest zawarcie pomiędzy podatnikiem dokonującym darowizny materiałów budowlanych i obdarowanymi pisemnej umowy darowizny oraz posiadanie przez darczyńcę stosownych, określonych szczegółowo w przepisach rozporządzenia, dokumentów potwierdzających poniesienie szkody w wyniku ww. zjawisk atmosferycznych.

Ponadto wydłużono do 30 dni terminy na przesyłanie do naczelnika urzędu skarbowego (NUS) powiadomień związanych z używaniem kasy rejestrującej lub zakończeniem pracy kasy rejestrującej¹, tj.:

¹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 września 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie kas rejestrujących (Dz. U. poz. 1434) oraz rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 września 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie kas rejestrujących mających postać oprogramowania (Dz. U. poz. 1433).

- powiadomienia o utracie kasy,
- wyrejestrowaniu kasy w związku z trwałym uszkodzeniem kasy,
- powiadomienia o wymianie pamięci fiskalnej kas elektronicznych „starego” typu – ponowna fiskalizacja,
- powiadomienia o zmianie miejsca używania kasy i zmianie właściwości NUS,
- odroczeniu terminów obowiązkowych przeglądów technicznych.

Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 11 października 2024 r. w sprawie odliczania lub zwrotu wydatków poniesionych na zakup kas rejestrujących w przypadku wystąpienia klęski żywiołowej na skutek powodzi (Dz. U. poz. 1507) wprowadzono także ulgę w wysokości do 2 tys. zł. na zakup kasy w miejsce kasy rejestrującej utraconej lub trwale uszkodzonej w wyniku powodzi.

IV. Dodatkowe rozwiązania z zakresu podatku dochodowego (PIT, CIT)²

- a) Zwolnione od podatku dochodowego są dochody (przychody) poszkodowanego otrzymane na usuwanie skutków powodzi z tytułu nieodpłatnych lub częściowo odpłatnych świadczeń oraz z tytułu darowizny, do których nie mają zastosowania przepisy ustawy o podatku od spadków i darowizn.
- b) W przypadku przekazania na własność nieodpłatnie poszkodowanym przedsiębiorcom środków trwałych lub sfinansowania ich zakupu, przedsiębiorcy mają możliwość zaliczania w koszty uzyskania przychodów odpisów amortyzacyjnych.
- c) Przedsiębiorcy użyczający poszkodowanym środków trwałych mają możliwość kontynuowania odpisów amortyzacyjnych i zaliczania ich w koszty uzyskania przychodów do końca następnego roku kalendarzowego.
- d) Na mocy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 października 2024 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od kwot z tytułu ubezpieczeń majątkowych otrzymanych w związku z usuwaniem skutków powodzi z września 2024 r.³, zaniechano poboru podatku dochodowego PIT i podatku dochodowego CIT od kwot otrzymanych z tytułu ubezpieczeń majątkowych przez podatników posiadających status poszkodowanych w rozumieniu art. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi.⁴ Rozporządzenie dotyczy osób fizycznych w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, a także podatników podatku CIT niemających statusu przedsiębiorcy⁵ (np. organizacje pozarządowe w rozumieniu ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁶), które na skutek powodzi doznały szkód majątkowych. Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych w związku z powodzią w okresie od 12 września 2024 r. do końca 2026 r.
- e) Na mocy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 17 października 2024 r. w sprawie zaniechania poboru ryczałtu od dochodów spółek w związku

² §3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 września 2024 r. w sprawie wykazu gmin, w których są stosowane szczególne rozwiązania związane z usuwaniem skutków powodzi z września 2024 r., oraz rozwiązań stosowanych na ich terenie (Dz. U. poz. 1371) w związku z art. 30 i art. 31 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz. U. z 2024 r. poz. 654, z późn. zm.).

³ (Dz. U. z 2024 r. poz. 1551)

⁴ Ustawa z dnia 16 września 2011 o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz. U. z 2024 r. poz. 654, z późn. zm.).

⁵ W rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.)

⁶ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571).

z usuwaniem skutków powodzi z września 2024r.⁷, zaniechano poboru ryczałtu od dochodów spółek, o którym mowa w rozdziale 6b ustawy CIT⁸, od dochodów z tytułu wydatków niezwiązanych z działalnością gospodarczą, o których mowa w art. 28m ust. 1 pkt 3 ustawy CIT. Zaniechaniem poboru ryczałtu od dochodów spółek objęte zostały wszelkie świadczenia, niezależnie od ich rodzaju (z wyjątkiem darowizn pieniężnych) oraz nieodpłatne świadczenia przekazane lub realizowane na rzecz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego⁹, bez określania ich rodzajów, ze względu na spodziewaną ich dużą różnorodność, uzależnioną od sytuacji faktycznej, w jakiej znalazł się obdarowany dotknięty skutkami powodzi z września 2024 r. Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów z tytułu wydatków niezwiązanych z działalnością gospodarczą osiągniętych w okresie od dnia 12 września 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r.

Ponadto MF opracowało rozwiązania dotyczące pomocy kredytobiorcom (konsumentom). Zostały one wdrożone w ustawie z dnia 1 października 2024 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw¹⁰. Na mocy tej ustawy poszkodowani w powodzi kredytobiorcy mogą skorzystać ze wsparcia Funduszu Wsparcia Kredytobiorców (FWK).

Poszkodowani w powodzi, posiadający kredyt mieszkaniowy (czyli wg ustawy o wsparciu kredytobiorców, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy i znajdują się w trudnej sytuacji finansowej - kredyt hipoteczny wzięty na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych, m.in. nabycie, budowę, przebudowę i remont), jeżeli utracili, choćby czasowo, możliwość korzystania z domu lub jego części lub lokalu mieszkalnego oraz których dom czy mieszkanie, którego dotyczy kredyt, zostały uszkodzone lub zniszczone w trakcie powodzi, mogą wnioskować u kredytodawcy o wsparcie, a FWK będzie spłacał raty przez 12 miesięcy.

Pomoc przeznaczona jest również dla kredytobiorców, którzy całkowicie utracili źródło dochodu w wyniku powodzi oraz byli zatrudnieni lub prowadzili działalność gospodarczą na obszarze gminy lub miejscowości wskazanej w przepisach wydanych na podstawie art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi. W tym przypadku FWK będzie spłacał raty przez 3 miesiące. Pomoc ta jest bezzwrotna i niezależna od wysokości raty i waluty, w której udzielono kredytu oraz jest zwolniona z opodatkowania.

MFPIR przedstawił następujące działania pomocowe w związku z usuwaniem skutków powodzi.

I. Pożyczka na odbudowę

MFIPR we współpracy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego przygotowuje obecnie instrument wsparcia dla przedsiębiorców wykorzystujący środki zwrócone z Funduszu Pożyczkowego Wsparcia Płynności, wdrażanego w ramach programu Inteligentny Rozwój 2014-2020 w związku z pandemią koronawirusa.

Kwota 350 mln zł pochodząca ze zwróconych pożyczek „covidowych” zostanie przeznaczona na nowy instrument dla przedsiębiorców z obszarów objętych klęską żywiołową – instrument Pożyczka na odbudowę.

⁷ (Dz. U. z 2024 r. poz. 1550)

⁸ Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2805, z późn. zm.)

⁹ Przez organizacje pożytku publicznego rozumie się organizacje, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491).

¹⁰ (Dz.U. z 2024 r. poz. 1473)

Cała wartość dostępnego finansowania będzie przeznaczona dla przedsiębiorców poszkodowanych w wyniku powodzi, z gmin objętych stanem klęski żywiołowej określonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 16 września 2024 r. w sprawie wprowadzenia stanu klęski żywiołowej na obszarze części województwa dolnośląskiego, lubuskiego, opolskiego oraz śląskiego.

Instrument będzie przeznaczony zarówno dla sektora małych i średnich przedsiębiorstw, a także dużych przedsiębiorstw. Finansowanie będzie mogło być przeznaczone przez przedsiębiorców, zarówno na potrzeby inwestycyjne (prorozwojowe), jak również obrotowe, w sytuacji, gdy powódź miała istotny wpływ na spadek przychodów i płynności przedsiębiorstw.

Wsparcie będzie mieć charakter pożyczki udzielonej na bardzo preferencyjnych warunkach, z długim okresem spłaty (do 120 miesięcy), z karencją w spłacie kapitału i odsetek (do 12 miesięcy), z możliwością umorzenia maksymalnie do 90 % zadłużenia, po spełnieniu określonych kryteriów (takich jak m.in. wykorzystanie środków zgodnie z przeznaczeniem tj. poniesieniem i udokumentowaniem wydatków związanych z odtworzeniem/odbudową działalności po powodzi).

Nadzór nad realizacją programu będzie pełnił MFiPR. Rolę Menadżera Funduszu Funduszy będzie pełnił Bank Gospodarstwa Krajowego.

W pierwszej kolejności, w ciągu 1-1,5 miesiąca - MFiPR z BGK wspólnie uruchomią pożyczki na kwotę 100 mln zł, jako pomoc de minimis. W drugiej kolejności, w miarę potrzeb - MFiPR z BGK w ciągu 2-3 miesięcy, wspólnie uruchomią dodatkowe pożyczki do 250 mln zł, jako pomoc w ramach Art. 50 GBER (programy pomocy mające na celu naprawienie szkód spowodowanych przez niektóre klęski żywiołowe) lub pomoc de minimis.

Pożyczka będzie udzielana na następujące przedsięwzięcia na odbudowę przedsiębiorstw po powodzi, w szczególności:

- odbudowę i remont obiektów oraz infrastruktury niezbędnych do prowadzenia działalności gospodarczej;
- naprawę lub zakup nowego sprzętu i maszyn niezbędnych do wznowienia produkcji lub innych zasobów technicznych zniszczonych w wyniku powodzi;
- inwestycje związane z przeniesieniem firmy na tereny o mniejszym ryzyku powodziowym w obrębie tego samego województwa;
- zatowarowanie;
- finansowanie bieżącej działalności przedsiębiorstwa;
- finansowanie innych wydatków niezbędnych do zapewnienia ciągłości działania przedsiębiorstwa.

II. Uruchomienie wsparcia na termomodernizację domów dotkniętych skutkami powodzi

Z programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 planowane jest uruchomienie wsparcia m.in. na termomodernizację domów dotkniętych skutkami powodzi w ramach Programu Czyste Powietrze (tzw. komponent powodziowy). Wsparcie będzie dotyczyło np. wymiany źródeł ciepła, wymiany stolarki okiennej, ocieplenia budynku. Co do zasady z Programu Czyste Powietrze mogą korzystać również osoby prowadzące działalność gospodarczą na warunkach określonych w programie – w zależności od dochodu na członka rodziny oraz w zależności od procenta powierzchni zajmowanej przez prowadzoną w lokalu działalność.

Natomiast w ramach programów regionalnych 2021-2027, samorzady rozważają w miarę potrzeb i możliwości wynikających z ustaleń z KE opcję wsparcia przedsiębiorców w formie

dotacji dla przedsiębiorców poszkodowanych w wyniku powodzi z obszarów objętych stanem klęski żywiołowej (na podstawie programu pomocowego zgodnie z art. 50 GBER).

Jednocześnie, należy podkreślić, że umożliwienie wsparcia dotacyjnego z programów regionalnych wymagałoby zmiany programów regionalnych 2021-2027, co nastąpi nie wcześniej niż w drugim kwartale 2025 roku. Zasadność dotacji z programów regionalnych będzie uzależniona od efektów wcześniejszych działań z poziomu krajowego, z uwzględnieniem instrumentów MRiT – wsparcie z poziomu regionów powinno uzupełniać środki krajowe, a nie konkurować z nimi.

MRPiS przygotowało następujące formy wsparcia.

W zakresie wsparcia przygotowanego przez MRiPS przedsiębiorcy poszkodowani w tegorocznej powodzi, na mocy przepisów ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi, mogą korzystać z następujących form wsparcia:

I. **Umorzenie pracodawcy środków przyznanych na refundację wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy oraz umorzenie bezrobotnemu środków przyznanych na podjęcie działalności gospodarczej (art. 18 ww. ustawy)**

Aby otrzymać wsparcie:

- przedsiębiorca (pracodawca) składa wniosek do starosty (działającego w jego imieniu dyrektora urzędu pracy), z którym zawarł umowę o refundację o umorzenie w całości lub w części i wraz z odsetkami środków przyznanych na utworzenie stanowisk pracy (refundacja jest przyznawana do 6-krotności wysokości przeciętnego wynagrodzenia, tj. do 48.230,46 zł),
- przedsiębiorca, który otrzymał jako osoba bezrobotna z Funduszu Pracy jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej składa wniosek do starosty (działającego w jego imieniu dyrektora urzędu pracy), z którym zawarł umowę o dofinansowanie o umorzenie w całości lub w części wraz z odsetkami środków przyznanych na podjęcie działalności gospodarczej (przyznawane są do 6-krotności wysokości przeciętnego wynagrodzenia, tj. do 48.230,46 zł).

II. **Zwrot kosztów poniesionych przez pracodawcę za skierowanych bezrobotnych (pomoc dla pracodawcy, który ucierpiał w skutek powodzi (art. 20 ww. ustawy)**

Pracodawca może otrzymać zwrot kosztów poniesionych w związku z wypłaceniem wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne z tytułu zatrudnienia bezrobotnych, skierowanych przez powiatowy urząd pracy. Osoby bezrobotne muszą zamieszkiwać na terenach dotkniętych powodzią. Zwrot może być dokonywany przez 12 miesięcy. Kwota pomocy to maksymalnie iloczyn dwukrotnego minimalnego wynagrodzenia za pracę (tj. 8.600 zł) i liczby zatrudnionych bezrobotnych w przeliczeniu na pełny, miesięczny wymiar czasu pracy. Warunkiem otrzymania pomocy jest niezmnieszenie przez pracodawcę zatrudnienia w tym okresie. Pomoc w tej formie udzielana jest przez powiatowe urzędy pracy. Przyznając pomoc, starosta bierze pod uwagę zakres i skalę zniszczeń, jakie powódź wyrządziła u występującego z wnioskiem pracodawcy.

III. **Zwrot kosztów poniesionych przez pracodawcę z tytułu zatrudnianych pracowników (pomoc dla pracodawcy, którego zakład został zniszczony na skutek powodzi (art. 21 ust. 1 ww. ustawy)**

Pracodawca, którego zakład został zniszczony na skutek powodzi, może otrzymać zwrot kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne zatrudnianych pracowników. Zwrot może być dokonywany przez 12 miesięcy. Kwota pomocy to maksymalnie iloczyn dwukrotnego minimalnego wynagrodzenia za pracę (tj. 8.600 zł) i liczby zatrudnionych pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy miesięcznie. Pomocy udzielają powiatowe urzędy pracy. Przyznając pomoc, starosta bierze pod uwagę zakres i skalę zniszczeń, jakie powódź wyrządziła u występującego z wnioskiem pracodawcy.

IV. Skierowanie do pracy w ramach robót publicznych (art. 21 ust. 2 ww. ustawy)

Osoby poszkodowane w wyniku powodzi, które nie mogą otrzymać statusu osoby bezrobotnej ze względu na prowadzenie gospodarstwa rolnego o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub ze względu na prowadzenie działu specjalnego produkcji rolnej, a także małżonkowie takich osób oraz ich pełnoletni domownicy, mogą być kierowane do pracy w ramach robót publicznych.

Skierować do robót publicznych można osoby, które na skutek zniszczeń spowodowanych powodzią utraciły co najmniej 30% gospodarstwa rolnego lub upraw działu specjalnego produkcji rolnej albo ponieśli wskutek powodzi straty w hodowli prowadzonej w dziale specjalnym produkcji rolnej przekraczające 30 % liczebności hodowanych zwierząt.

Organizator robót publicznych może otrzymać zwrot kosztów wynagrodzeń oraz składek na ubezpieczenia społeczne, poniesionych z tytułu zatrudnienia skierowanych do pracy osób, w wysokości wypłacanych wynagrodzeń, nie przekraczającej miesięcznie iloczynu dwukrotnego minimalnego wynagrodzenia za pracę (tj. 8.600 zł) i liczby zatrudnionych skierowanych osób, w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy. Zwrot może być dokonywany przez 12 miesięcy. Pomocy udzielają powiatowe urzędy pracy.

V. Udzielenie nieoprocentowanej pożyczki z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na wynagrodzenia pracowników (pomoc dla pracodawcy, który ucierpiał w skutek powodzi (art. 23 ww. ustawy)

Przedsiębiorca, który na skutek powodzi czasowo zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej lub istotnie ograniczył jej prowadzenie i nie posiada środków na wypłatę pracownikom wynagrodzenia, może wystąpić do marszałka województwa (właściwego ze względu na siedzibę przedsiębiorcy) z wnioskiem o udzielenie nieoprocentowanej pożyczki z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na wynagrodzenia pracowników. Wraz z wnioskiem, pracodawca załącza oświadczenie o braku własnych środków na wypłatę wynagrodzenia pracowników wskazując okres, za który wynagrodzenie im przysługuje oraz jego kwotę. Do wniosku pracodawca załącza też wykaz pracowników, których wynagrodzenie zostanie opłacone z pożyczki z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. O udzieleniu pożyczki decyduje marszałek województwa. Jej zwrot następuje w dowolnym terminie, nie później jednak, niż do dnia 31 grudnia 2025 r. Termin zwrotu pożyczki pracodawca określa w składanym wniosku.

Ponadto pracodawca, który otrzymał środki z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, po 31 grudnia 2025 r. może ubiegać się o umorzenie pożyczki w całości lub w części, w przypadku zaistnienia przesłanek wymienionych w art. 23 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi. O umorzeniu pożyczki decyduje marszałek województwa.

VI. Zwolnienie od pracy

Przepis art. 7a ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi ma na celu zapewnienie pracownikom poszkodowanym

w powodzi prawa do zwolnienia od pracy w wymiarze do 20 dni w celu usuwania skutków powodzi, którymi objęte zostało mienie ich lub osób im bliskich. Pracownicy korzystający z takiego zwolnienia zachowują prawo do wynagrodzenia obliczanego według zasad obowiązujących w przypadku urlopu wypoczynkowego. Zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę z tytułu wypłacanych wynagrodzeń oraz składek na ubezpieczenia społeczne pracowników do nich uprawnionych będzie dokonywał marszałek województwa ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

W sprawach związanych z usuwaniem skutków powodzi, środki Funduszu Pracy mogą zostać uruchomione zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi, w brzmieniu obowiązującym od dnia 5 października 2024 r.¹¹ Ustawa z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi przewiduje w art. 22 ust. 1 finansowanie ze środków utworzonej na ten cel rezerwy Funduszu Pracy, będącej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy, świadczeń określonych w art. 18-21 tej ustawy.

VII. Zawieszenie terminów na zwrot środków finansowych do Funduszu Pracy

Na podstawie art. 50 ww. ustawy, zawieszeniu ulegają terminy, o których mowa w art. 46 ust. 2d, 3 i 3b ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Zawieszenie to dotyczy: osób, które otrzymały z Funduszu Pracy środki na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej oraz utraciły zatrudnienie w wyniku powodzi we wrześniu 2024 r.; spółdzielni socjalnych i przedsiębiorstw społecznych, poszkodowanych w wyniku wystąpienia powodzi we wrześniu 2024 r., posiadających siedzibę lub prowadzących działalność na terenie gmin wskazanych w przepisach¹², na okres wskazany w tych przepisach. Po okresie zawieszenia starosta ponownie weryfikuje przesłanki, o których mowa w umowie, nie biorąc pod uwagę okresu zawieszenia.

VIII. Zgodnie z art. 36 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi, udostępniono specjalny instrument pomocowy, jakim jest możliwość **odroczenia terminu płatności składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz innych składek, do poboru których obowiązany jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych**. Odroczenie płatności do 15 września 2025 r. dotyczy składek za okres od 1 sierpnia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.

Należy podkreślić, że nowy termin płatności składek za okres od sierpnia do grudnia 2024 r., wyznaczony na 15 września 2025 r. (o którym mowa w art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz w wydanym na jej podstawie rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie wykazu gmin, w których są stosowane szczególne rozwiązania związane z usuwaniem skutków powodzi) dotyczy wszystkich płatników poszkodowanych w wyniku powodzi.

Powyższe uprawnienia dotyczą zatem wszystkich „Poszkodowanych”. Zgodnie z definicją ustawową poszkodowany to osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która na skutek powodzi doznała szkód majątkowych

¹¹ Tj. w brzmieniu nadanym mocą nowelizacji ustawy z dnia 1 października 2024 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2024 r. poz. 1473)

¹² Wydanych na podstawie art. 1 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, tj. na obszarze gmin poszkodowanych określonych w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 września 2024 r. w sprawie wykazu gmin, w których są stosowane szczególne rozwiązania związane z usuwaniem skutków powodzi z września 2024 r., oraz rozwiązań stosowanych na ich terenie (Dz.U. z 2024 r. poz. 1371)

lub utraciła, chociażby czasowo, możliwość korzystania z nieruchomości bądź lokalu, którą lub który posiada.

Kompleksowe informacje na temat wszystkich aktualnie dostępnych form pomocy udzielanej w związku ze skutkami powodzi 2024 roku są dostępne pod adresem: <https://www.gov.pl/web/powodz2024>.

Z wyrazami szacunku

Krzysztof Paszyk

Minister Rozwoju i
Technologii

/ kwalifikowany podpis
elektroniczny /

Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych:

+48 222 500 123
kancelaria@mrit.gov.pl
gov.pl/rozwoj-technologie

Pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa
Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. U. L 119 z 4 maja 2016 r., z późn. zm.), zwanego dalej „RODO”, informuję, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Minister Rozwoju i Technologii z siedzibą w Warszawie, przy Placu Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa, e-mail: kancelaria@mrit.gov.pl, tel. +48 222 500 123, adres skrytki na ePUAP: /MRPiT/SkrytkaESP. Wykonującym obowiązki administratora jest dyrektor Departamentu Małych i Średnich Przedsiębiorstw.
2. Jeśli ma Pani/Pan pytania dotyczące przetwarzania Pani/Pana danych osobowych, a także przysługujących Pani/Panu praw, może się Pani/Pan kontaktować z Inspektorem Ochrony Danych w MRiT wysyłając informację na skrzynkę: iod@mrit.gov.pl.
3. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane w oparciu o art. 6 ust. 1 lit. c) RODO tj. w celu wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, na podstawie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2024 r. poz. 907), oraz w związku z § 162 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806) oraz art. 193 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M. P. z 2022 r. poz. 990).
4. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu rozpatrzenia i udzielenia odpowiedzi na interwencję poselską lub senatorską lub interpelację/zapytanie poselskie.
5. Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być:
 - o organy władzy publicznej oraz podmioty wykonujące zadania publiczne lub działające na zlecenie organów władzy publicznej, w zakresie i w celach, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa (np. na żądanie sądów, urzędów skarbowych, Prokuratury lub Policji);
 - o inne podmioty, które na podstawie stosownych umów podpisanych z MRiT przetwarzają dane osobowe, dla których Administratorem jest Minister Rozwoju i Technologii (np. podmioty świadczące usługi prawne, dostawcy systemów informatycznych i usług IT oraz telekomunikacyjnych, operatorzy pocztowi i kurierzy).
6. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celu ich przetwarzania tj. do chwili załatwienia sprawy, w której zostały one zebrane, a następnie – w przypadkach, w których wymagają tego przepisy ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164 ze zm.) – przez czas określony w tych przepisach.
7. Pani/Pana dane osobowe nie będą podlegać zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji lub profilowaniu.
8. Pani/Pana dane osobowe nie będą przekazywane do państwa trzeciego ani do organizacji międzynarodowych.
9. Podanie danych jest dobrowolne, ale niezbędne do rozpatrzenia i udzielenia odpowiedzi na interpelację/zapytanie/interwencję.
10. W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych przysługują Pani/Panu następujące prawa:
 - o prawo dostępu do swoich danych oraz otrzymania ich kopii zgodnie z art. 15 RODO;
 - o prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych, jeśli są błędne lub nieaktualne, zgodnie z art. 16 RODO;
 - o prawo do ograniczenia przetwarzania danych zgodnie z art. 18 RODO.
11. W przypadku powzięcia informacji o niezgodnym z prawem przetwarzaniu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Pani/Pana danych osobowych, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego właściwego w sprawach ochrony danych osobowych, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa.